MEDLEMSMØTE SMÅKRAFTFORENINGA · 20. OKTOBER 2026

Gull eller gråstein? gråstein?

Kvar skal kraftprisane – og kva betyr det for småkrafta i NO3

Monica Heggheim, Porteføljeforvaltar SFE

KORT FORTALT

Tre ting å ta med heim

I ÅR

Gull

NO3 har snitt på **93 øre/kWh** hittil i 2026 – nesten fire gonger 2025. Årsaka er svak hydrologi og høge gassprisar.

PROFILEN

Litt gråstein

Småkrafta i NO3 har fått **61–87 %** av snittprisen dei siste åra. Høg produksjon når prisen er lågast.

FRAMOVER

Sølv

Terminmarknaden prisar NO3 til **69 øre** i 2027 og rundt **50 øre** frå 2030.

SFE

PRISHISTORIKK · ØRE/KWH

Frå gråstein til gull på eitt år

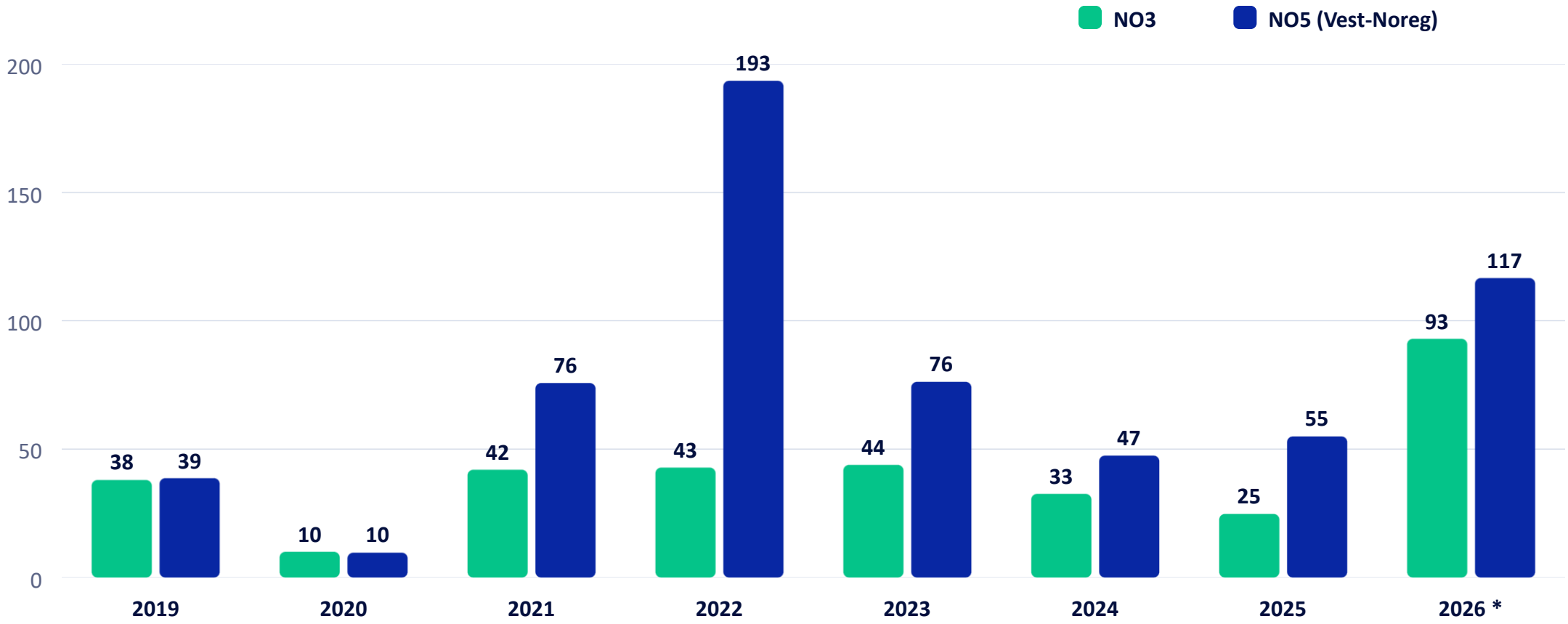

Årssnitt day-ahead, ekskl. mva. * 2026 = 1.1.–18.10. Kjelde: Montel SysPower / Nord Pool, EUR omrekna med Nord Pool-kurs.

SFE

PRIS OG HYDROLOGI · VEKE FOR VEKE

Prisen følgjer vatnet

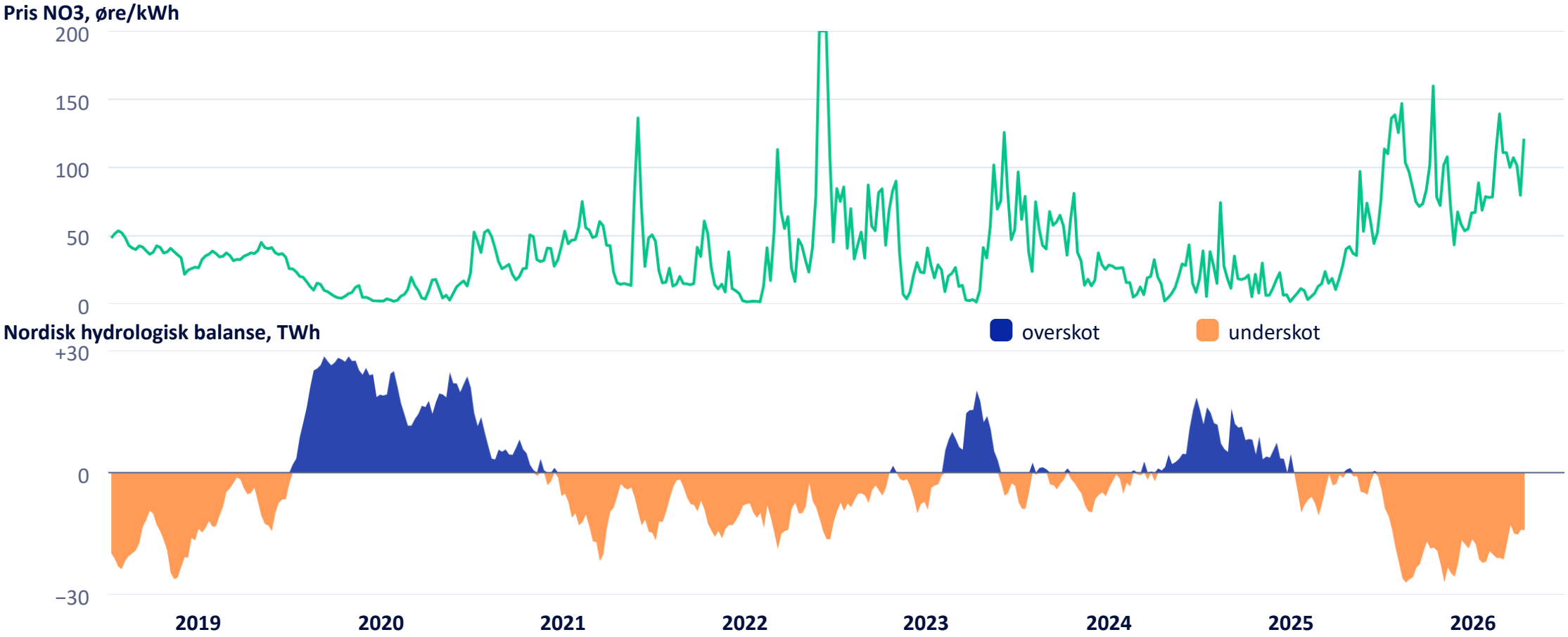

Vekesnitt NO3 ekskl. mva (des. 2022 kutta ved 200 øre). Hydrologisk balanse: avvik frå normal for magasin, snø og grunnvatn. Kjelde: Montel SysPower.

SFE

STATUS 19. OKTOBER 2026

Kvifor er 2026 eit gullår?

Magasin NO3

71 %

Normalt 88 % i veke 41. Like over lågaste nivå i statistikken.

Hydrobalanse

–14 TWh

Norden, veke 42. NO3 åleine –1,6 TWh.

Gass (TTF)

89 €

Per MWh, +181 % på eitt år og høgaste sidan desember 2022.

CO2-kvote

86 €

Per tonn (EUA, desember 2026).

Vinteren hadde 60 % mindre nedbør enn normalt. Lite vatn heime og dyr kraft ute gir kraft ute gir høge prisar i sør og eit løft i NO3.

Kjelder: Montel SysPower (magasin veke 41, hydrobalanse veke 42), Trading Economics (TTF 19.10.2026), Prestige Energy (EUA 16.10.2026), Fornybar Norge.

SFE

GEOPOLITIKK · OKTOBER 2026

Frå Hormuz til Noreg

1 · Hormuz → gass

89 €

TTF per MWh, +181 % på eitt år. ~20 % av global LNG går gjennom Hormuz.

2 · Marginalkost gasskraft

~195 €

per MWh: gass 89 € ÷ € ÷ 55 % verknadsgrad verknadsgrad + CO2 CO2 32 € (86 €/t).

3 · Tyskland

164 €

per MWh i oktober. Gass set prisen i dyre timar, vind og sol i billige.

4 · Sør-Noreg

141 €

NO2 i oktober via kablane. NO5: 127 €.

5 · NO3

93 €

per MWh i oktober, gjennom nettet nordover.

NO3-pris i % av Tyskland

24 % → 76 %

2025 mot 2026 hittil. Tørt år, ny linje og dyr gass trekkjer same veg.

Kva kan snu biletet?

- Fri ferdsel gjennom Hormuz og meir LNG på marknaden.
- EU fasar ut russisk gass frå 2027 – meir avhengig av LNG.
- For NO3 avgjer snø og tilsig i vinter likevel mest.

Prisar 1.–18.10.2026, day-ahead. Marginalkost: CCGT 55 %, 0,202 t CO2/MWh gass. Kjelder: Montel SysPower, Trading Economics 19.10.2026, Prestige Energy 16.10.2026, Rabobank, EIA.

SFE

CAPTURE RATE · OPPNÅDD PRIS I % AV SNITTPRIS

Småkrafta får ikkje snittprisen

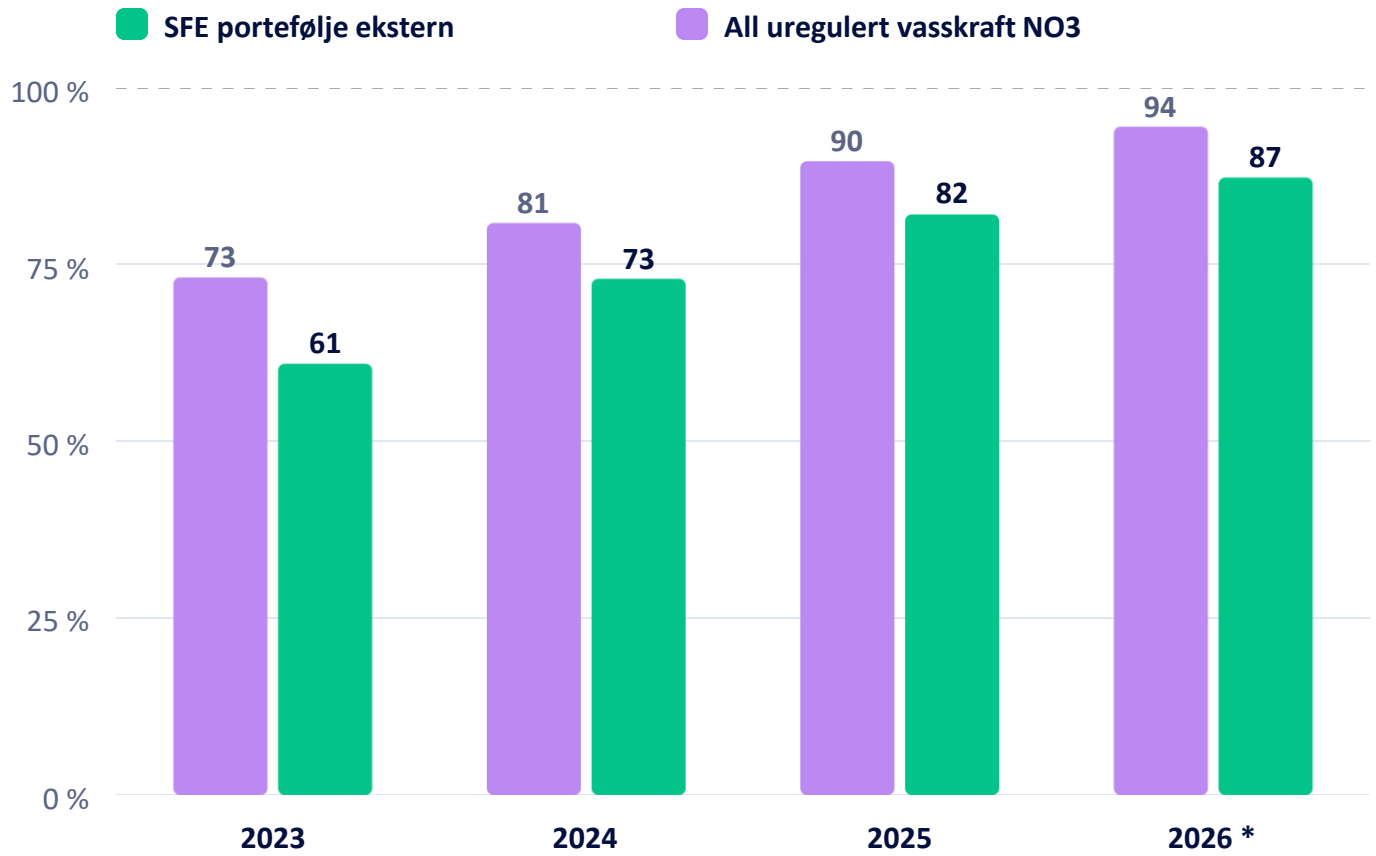

SLIK LES DU DET

87 % i 2026 betyr at snittprisen hittil er 93,5 øre, men småkraftverka har oppnådd **81,6 øre**.

Profilen har gitt 61–87 % av snittprisen kvart år sidan 2023.

2026: 5 % lågare produksjon

Jan–feb gav berre ein fjerdedel av normalt.

SFE portefølje ekstern: 47 småkraftverk i NO3 (82 MW), måledata frå 2023. Uregulert: ENTSO-E NO3. Timesvekta mot NO3-spot. * 1.1.–18.10.2026. Produksjon 2026 mot snitt 2023–25 for same periode.

SFE

PRODUKSJONSPROFIL MOT PRIS · 2023–2025

63 % av produksjonen, men berre 44 % av inntekta

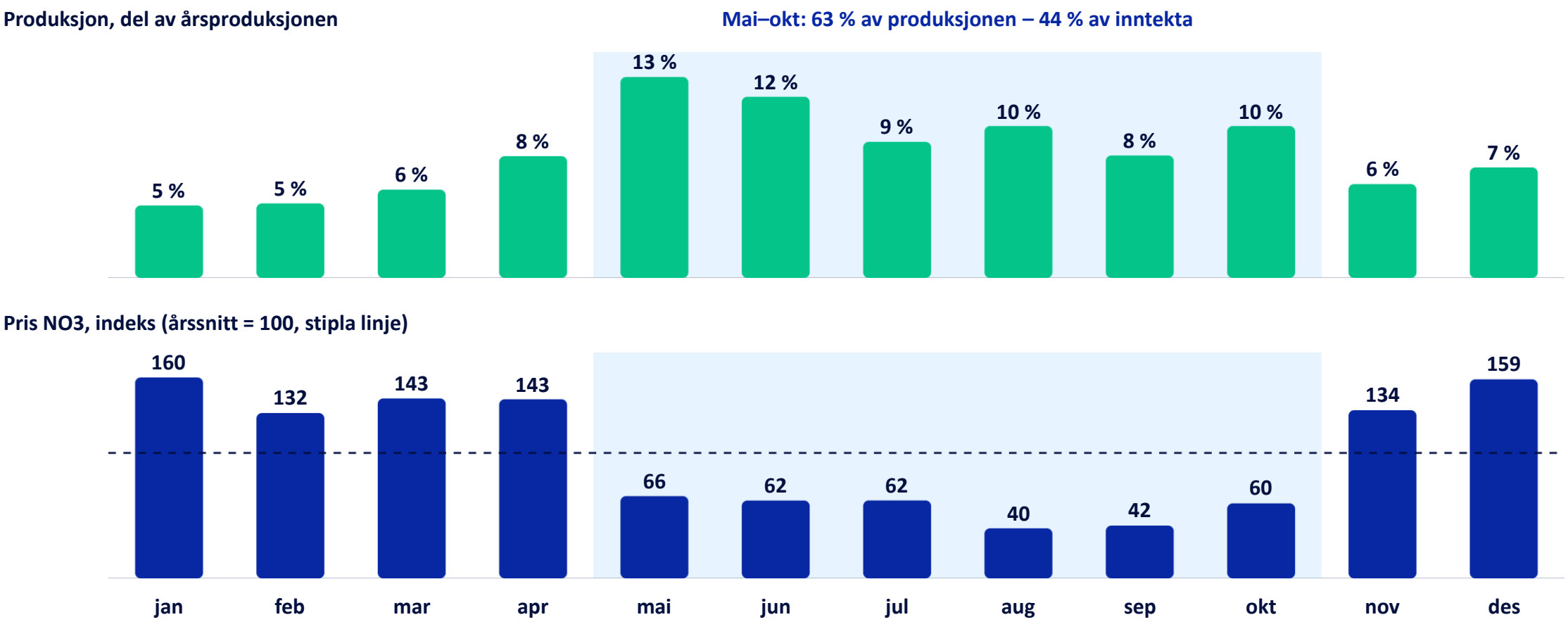

SFE portefølje ekstern i NO3, 47 kraftverk. Pris: månadssnitt NO3 2023–2025. Inntektsdel: produksjon × timepris. Kjelde: SFE (Hyvis), Montel SysPower.

SFE

NETTET · AURLAND–SOGNDAL 420 KV

Ny linje og tørt år: NO3 nærmar seg NO5

NO3 i % av NO5, før (vått) → **etter (tørt)**

36 % → **77 %**

- 70 km oppgradert frå 300 til 420 kV, i marknaden frå 26.9.2025.
- Gir 250–500 MW meir kapasitet frå nord mot sør.
- Linja ligg inne i NO5. Budområdegrensa er uendra, og Statnett føreslår ikkje å flytte henne.
- Flaskehalsen har flytta seg nordover til Klæbu. Løysinga, Åfjord–Snilldal, kjem rundt 2030.

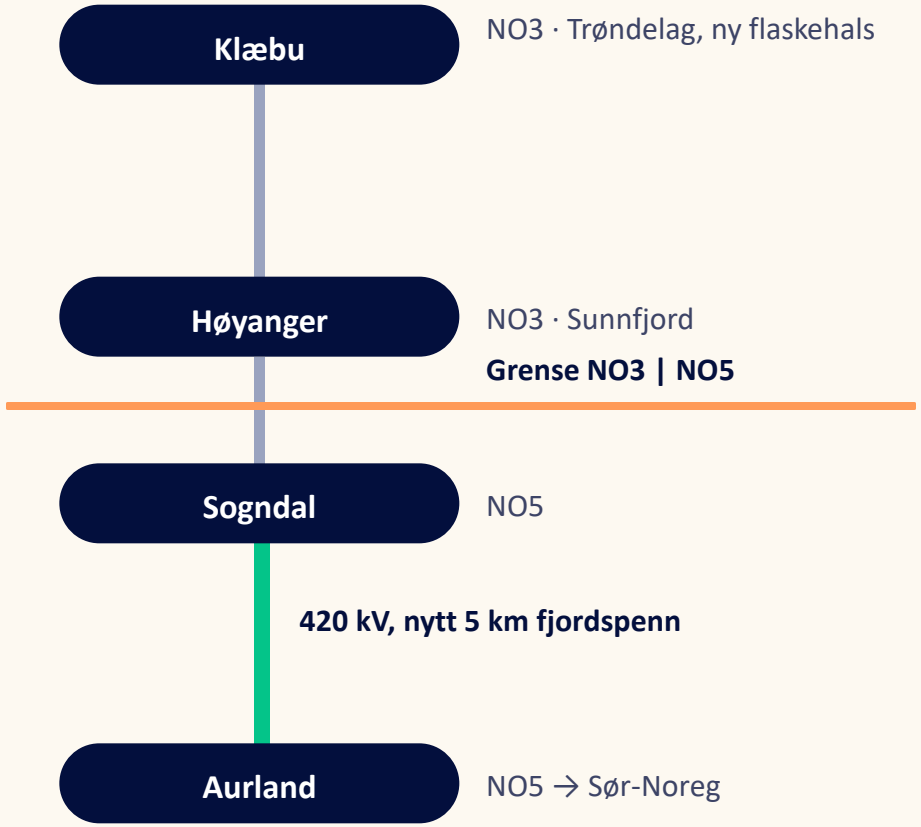

Forenkla skisse. NO3/NO5: 29.10.24–25.9.25 (hydrobalanse NO3 +1,5 TWh) mot 26.9.25–18.10.26 (−1,9 TWh). Endringa skuldast både linja og hydrologien.

Kjelde: Statnett, NVE rapport 17/2026, Montel SysPower.

SFE

FLYTBASERT MARKNADSKOPLING · FRÅ 29.10.2024

NO3 vart parkeringsplassen i nettet

Før: faste grensekapasitetar

Statnett sette kor mykje som kunne flyte mellom to område.

No: fysikken i nettet

Algoritmen reknar på kritiske linjer, også inne i NO3. Transitt nord–sør konkurrerer om same kapasitet.

For deg

Prisen i NO3 blir meir styrt av vind og vatn i Nord-Sverige og Nord-Noreg, og av flaskehalsar du ikkje ser.

Periode	NO3	NO5	NO3/NO5	Lik pris
Før FB (nov 23–okt 24)	36,0	48,5	74 %	25 %
FB (nov 24–sep 25)	14,9	41,2	36 %	1 %
FB + ny linje (okt 25–okt 26)	73,0	94,6	77 %	2 %

EUR/MWh, snittpris. «Lik pris» = del av timane med same pris. Periode 2 var våt og periode 3 tørr i NO3 – hydrologien forklarar mykje av skilnaden.

Kjelde: eigne utrekningar på Montel SysPower/Nord Pool, Statnett Kraftmarkedsåret 2025

MÅNADSSNITT · ØRE/KWH

Gapet til Vestlandet har krympa

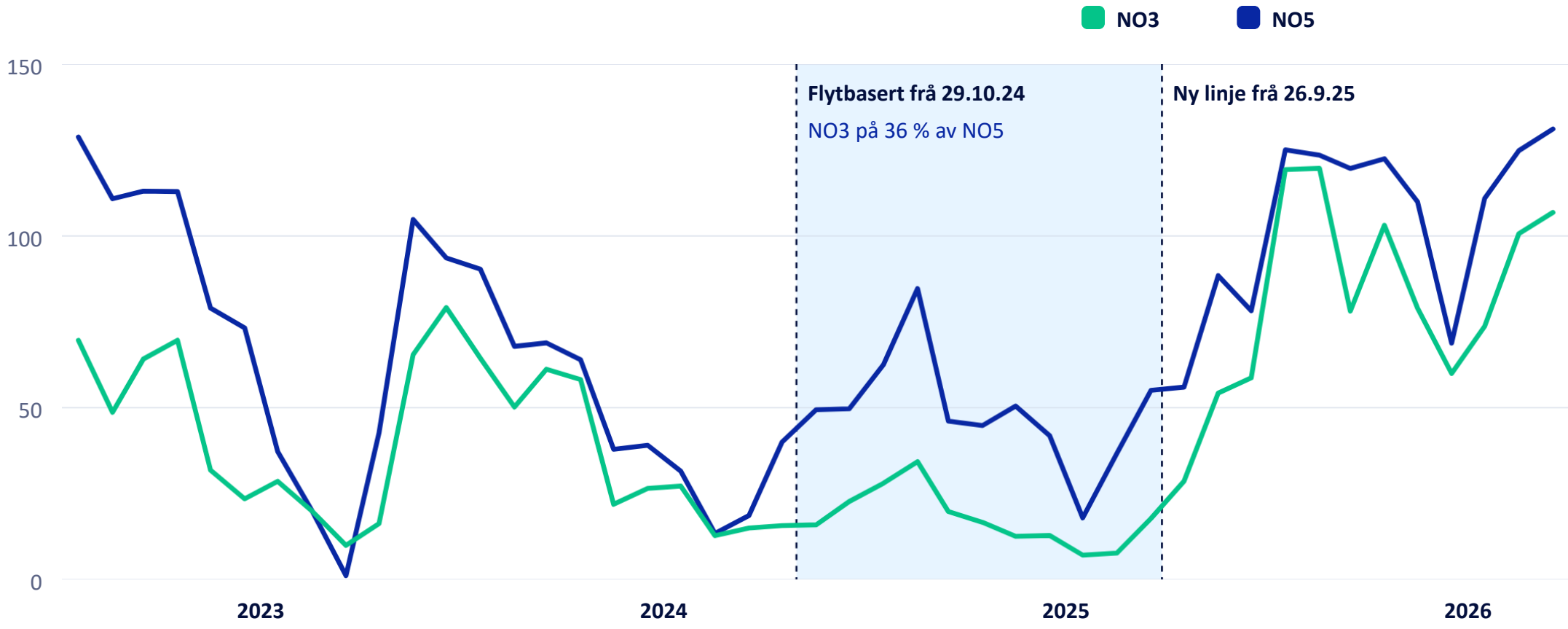

Månadssnitt day-ahead ekskl. mva, omrekna til øre/kWh, til og med september 2026. Kjelde: Montel SysPower / Nord Pool.

SFE

TERMINPRISAR NO3 · EEX 16.10.2026 · ØRE/KWH

Gull i vinter, sølv etterpå

Kvartal

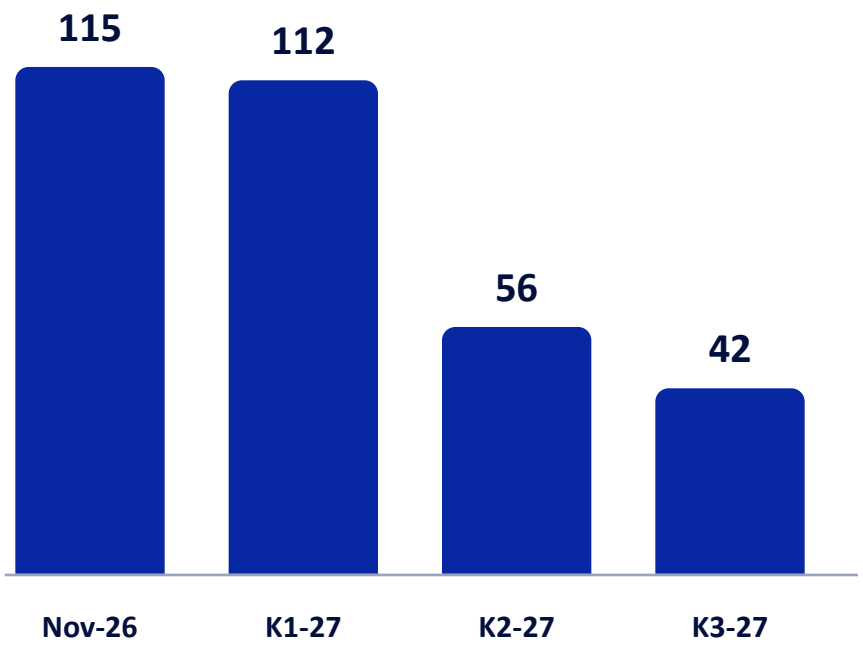

År

2027 til samanlikning: NO5 **103** · NO2 **110** · Tyskland **156** øre/kWh

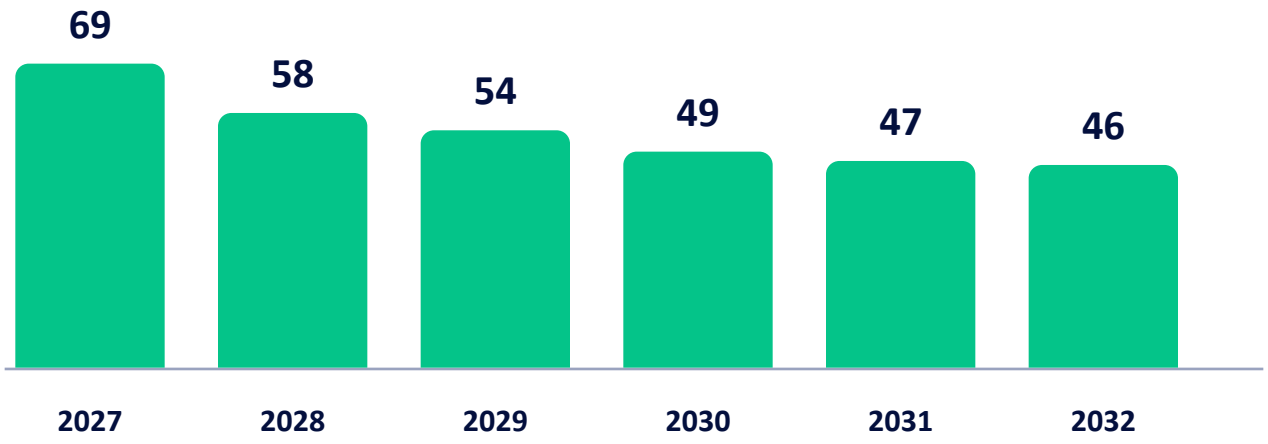

Sluttkurs EEX 16.10.2026, base, omrekna med EUR/NOK 10,67 (Nord Pool 16.10.). Kjelde: Montel SysPower.

KVA SEIER ANALYTIKARANE?

Langsiktig: 45–65 øre, ikkje 90

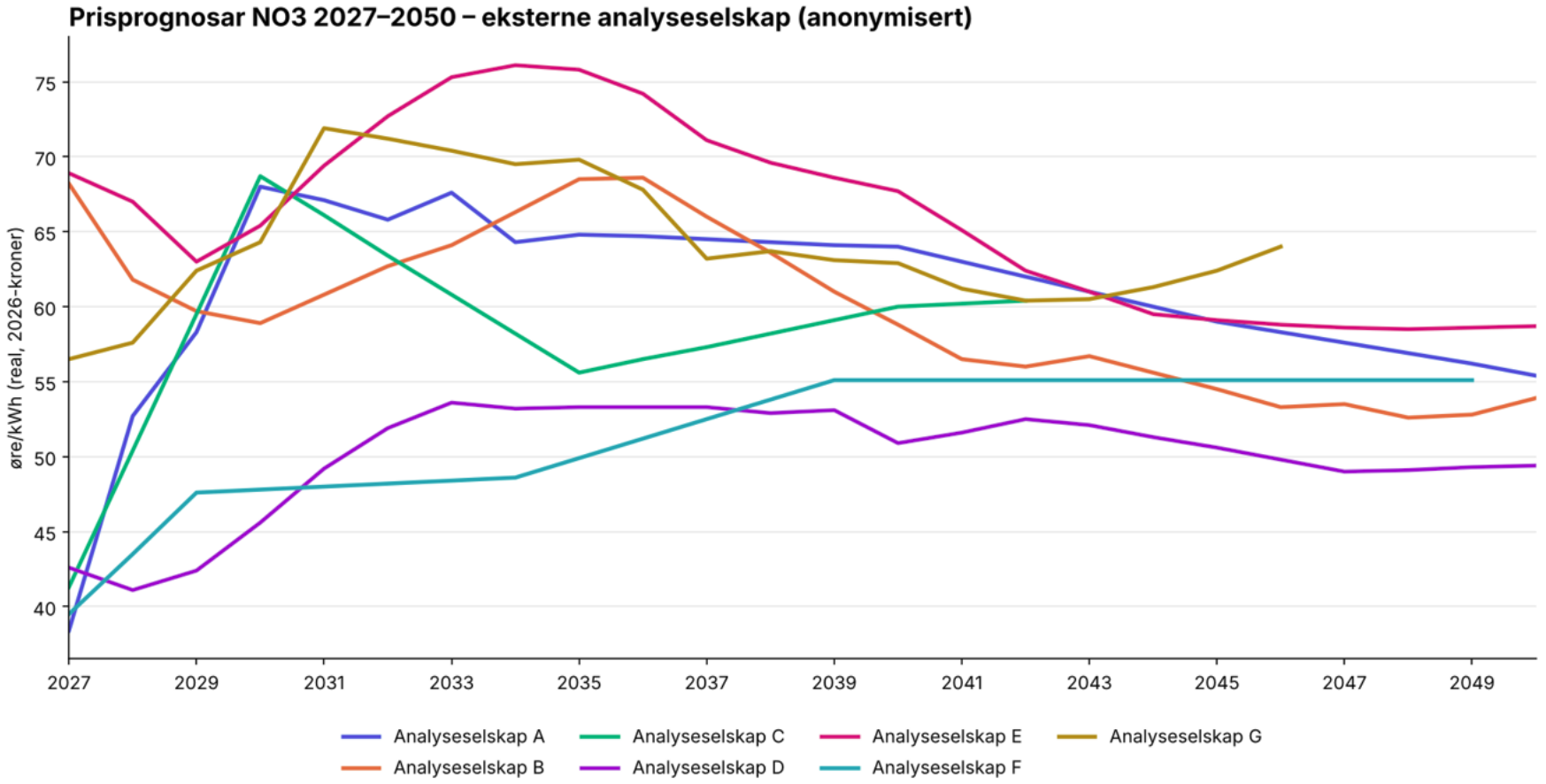

Trekkjer opp i NO3

Underskot i Midt-Noreg aukar frå om lag 3 til 5 TWh mot 2030. Datasenter og industri. Lite ny produksjon.

Trekkjer ned for småkraft

Meir sol i Europa kan gi lågare sommarprisar og fleire timar med null eller negativ pris.

HANDLINGSROM · DET DU SJØLV KAN PÅVERKE

Inntekt = pris × volum – kostnad

Pris · betre oppnådd pris

- Sal opphavsgarantiar (ca 2 øre/kWh pt)
- Termin 2027 er opp om lag 70 % sidan januar. Fastpris?
- Samanlikn salsavtalar: påslag, gebyr og kven som ber balansen.

Volum · meir verdifulle kWh

- Høg tilgjengelegheit i vinter og vår.
- Reinsk inntak og varegrind før flaum og kulde.
- Har du inntaksmagasin: flytt produksjon til dyre kvarter.

Kostnad · mindre lekkasje

- Day-ahead er i kvarter: betre prognosar gir lågare ubalansevolum og balansekostnad.
- Legg inn utetid dersom ein har stans.

3×

Store prissvingingar over sesong og døgn: legg utetid til periodar utan produksjon eller med låg spotpris. Ei veke stans i april/desember kan kosta om lag 3× så mykje som i aug–sep.

Rammer å følgje med på

Grunnrenteskatt-grensa på 10 MVA står ut perioden. Elsertifikat er nær null - tidleg avvikling. Opphavsgarantiar. NVE har innført rapporteringsplikt i NO3 – kan bli aktuelt for andre områder

Døme 3×: SFE portefølje ekstern i NO3, prisar 2023–2025. Ikkje investeringsråd. Kjelder: Nord Pool, EEX, Stortinget 5.3.2026, NVE.

SFE

SÅ, GULL ELLER GRÅSTEIN?

I år	Gull – svak hydrologi og høge gassprisar (geopolitisk)
Framover	Sølv: 45–65 øre, og mindre rabatt i NO3.
Alltid	Litt gråstein - profilen kostar 15–25 %.

SFE